

Het oefenen van de luister- vaardigheid zelf

Luistervaardigheid is immers zowel een middel om taalvaardigheid te verhogen als een doel op zich! Vooral bij laaggeschoolde en zeker analfabete lesnemers moet men rekening houden met een weinig nauwkeurig en analytisch luisteren. Dit oefenen van de luistervaardigheid wordt geïllustreerd aan de hand van het verhogen van studievaardigheden bij laaggeschoolden en het receptief verwerven van betekenisonderscheidende grammatica.

Een voorbeeld van betekenisonderscheidende grammatica, of anders gezegd vormverschillen die betekenisverschil aanduiden, zijn meervoudsvorming van substantieven, verkleinwoorden, vervoeging van werkwoorden... Via TPR worden de betekenisverschillen aangebracht. Daarna werken de cursisten met prenten in paren: tomaat - tomaten, hij eet - zij eet, zij eet - zij eten...

Met hetzelfde materiaal worden later verschillende studievaardigheden aangebracht of geoefend, zoals *schrijf 1 bij rok en 2 bij*

rokken; meerkeuzevragen: foto nummer 1, is dat 1 hij zit, 2 zij zit of 3 zij zitten?

Deze studievaardigheden worden uiteraard niet alleen aangebracht om gericht luisteren te oefenen, maar ook om op velerlei manieren dezelfde leerstof in te oefenen en het beschikbare materiaal gevarieerd te gebruiken. Daarnaast blijft natuurlijk het hoofddoel van deze studievaardigheden de cursisten te leren om nauwkeurig en analytisch te luisteren en te denken, wat toch belangrijk is om het latere leerproces te bevorderen.

Veerle Ernaksteen
Centrum Basiseducatie Antwerpen
Vredestraat 93
2600 Berchem

Bibliografie

Lienberg, Elly: **Doelen voor Nederlands als tweede taal.**

Van Helvert, Korrie: Taalverwerving. In: Nijmeegse Werkgroep Taaldidactiek: **Taaldidactiek aan de basis.** Groningen: Wolters-Noordhoff, 1992.

T U S S E N D O O R

Werken met het nieuwe leerplan voor de derde graad: focus op het literatuuronderwijs

In september 1993 begint het eenheidstype ook in het vijfde jaar van het secundair onderwijs. Tijdens de zomervakantie organiseert het Werkverband voor Taal- en Literatuuronderwijs van de KUL een driedaagse bijscholing rond het nieuwe leerplan Nederlands van het NVKSO. Er is meer bepaald aandacht voor de literaire component: literaire competentie, literaire genres, historische teksten, lectuurbegeleiding, literatuur en media, opvoeringsanalyse van toneelteksten, en literaire kritiek. Verder worden concrete lesmodellen voorgesteld voor de praktijk in de a-, b- en c-richtingen (ASO en TSO). De bijscholing vindt plaats van maandag 23 tot woensdag 25 augustus, telkens van 9.00 tot 17.30 uur, in het Mgr. Sencie-instituut, Erasmusplein 2 te Leuven. De doelgroep bestaat uit leerkrachten van de derde graad secundair onderwijs, belangstellende leerkrachten van andere graden en vakdidactici.

Inlichtingen: Jan Uyttendaele, WvT, Erasmushuis, Blijde-Inkomststraat 21, 3000 Leuven, tel. 016/28.50.21. of tel. thuis 052/21.92.40.